

После документа *Стратегија развоја образовања у Србији до 2020* ("Сл. гласник РС", бр. 107/2012), сада нам се *нуди* на наводну јавну расправу од неколико дана *Стратегија развоја образовања и васпитања у републици Србији до 2030.* године. Након својевремено смисленог питања проф. др Поткоњака где је ту *васпитање*, а које је он поставио пре седам година (а поводом *Стратегије развоја образовања у Србији до 2020*), ево, сада се и *васпитање* нашло у наслову овог документа који је по речима непознатих и неименованих „сочинитеља“ *„Визија развоја образовања и целокупне СРОВРС 2030 заснована на жељеним променама у различитим областима и аспектима образовања као и на различитим нивоима, (стр. 27).* Ако је састављање списка лепих жеља био циљ, он је овде достигнут, премда будућност нити је одређена, нити се да предвидети (што се видело у последњих годину дана) – свет је неодређен.

Разуме се, преименовањем наслова у овом случају, ништа се не мења, јер васпитања нема тамо где нема образовања. Овде се о образовању, и садржају образовања, као стубу опстанка једне државе, уопште не говори, већ само истичу неке *жељене промене* које се нигде конкретно не наводе у контексту тенденција образовања у савременом свету. Текст је писан са становишта ранијег искуства и не узима у обзир промене које су се у међувремену догодиле. Довољно је подсетити на својевремени бесмислени предлог о увођењу информатике у средње школе у ситуацији кад деца са две године добијају први таблет а са четири бирају линкове на које ће ићи.

Овај текст као такав не говори ништа, не разликује се од претходног, и само показује да ће образовање у Србији и даље ићи путем којим иде. Доказ томе је већ и упорна употреба појмова наставник (учитељ) и васпитач, којих поодавно више нема у документима развоја образовања за поменути период у другим земљама¹. Увелико је превазиђен модел основног, средњег и високог образовања, какав знамо од времена антике до Песталоција, а ова „стратегичка“, нажалост, даље од тога не иде. Са главом дубоко у песку она није у могућности да види промене до којих долази у последње време.

Зато та „стратегичка“ већ по самој дефиницији припада прошлости, као што прошлости припадају и наставници и васпитачи са својим превазиђеним и застарелим погледима. Услед персоналног приступа

---

¹ http://www.skolkovo.ru/public/media/documents/research/sedec/SKOLKOVO_SEDeC_Atlas_2.0.pdf
<https://trends.rbc.ru/trends/education/5d6e48529a794777002717b>

сваком ученику/студенту у времену које је пред нама постојаће само *tutor*-и (педагози који прате индивидуални развој ученика, аутори образовних курсева), *integrator*-и (међудисциплинарних знања), лични инструктори, тренери за развој когнитивних навика, експерти за налажење надарених ... одговорни за један сасвим други тип обучавања какав ће бити у наступајућој деценији, а настао услед појаве нових потреба светских послодаваца који за традиционалне школе неће имати никакав интерес.

Крајње је неозбиљно и неодговорно писати „стратегију“ образовања за наредних 10 година, кад не зна се ни шта ће бити с образовањем до краја ове године. образовање се налази у кризи (услед пада нивоа образовања и ауторитета који су раније имали учитељи), те стога, реч би могла бити само о стратегији начина поступања у стању кризе и покушају да се одговори на њу. Већ само непостојање методика за наставу *on line* показало је катастрофалност пада система и критеријума образовања и последице оног што је образовање у Србији задесило у последњих годину дана биће далекосежне.

Закључак

Циљеви и задаци образовања који су у овој „Стратегији“ напавирчени из разних других сличних, превазиђених текстова - не говоре ништа сами по себи.

Не видим ниједан разлог да се о ма ком његовом сегменту дискутује, јер текст као такав је крајње испразан и не говори ни о чему конкретном и битном за образовање наредних нараштаја у Србији који се препуштају сами себи и ничему услед непостојања саме идеје образовања (националне идеологије).

Свако коментарисање наводног „текста“ под громогласним насловом *Стратегија развоја образовања и васпитања у републици Србији до 2030. године* значило би да се тиме залази у разговор о нечем што је у основи неутемељено, саткано од испразних фраза некритички покупљених из мноштва сличних докумената² с изразима лепих жеља. У понуђеном „документу“ не налазим ниједан став над којим би вредело застати и осмишљавањем га подржати, будући да не видим никакву потребу за оправдавање неинвентивног преписивачког рада.

Милан Узелац

---

² Ево једног примера: „С обзиром на то да је једино извесна и предвидива управо непредвидивост промена и напретка у наредној деценији, систем образовања мора да успешно гради капацитете младих људи тако да по изласку из система образовања буду компетентни за живот и рад у 21. веку“ (стр. 28).